

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

IV. An & quâ ratione gratia, quæ in statu innucentiæ primo homini collata fuit, differat ab illa, quæ in statu naturæ lapsæ confertur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

comparandam finemque vltimum sibi connaturalem assequendum iuuaretur.

Status autem innocentiae seu iustitiae originalis huic integræ naturæ statui superaddit gratiam ac reliqua dona supernaturalia, quæ homini in prima creatione à Deo collata sunt, de quibus tractatu 4. egimus.

Status naturæ lapsæ ac sibi relicta ille est, in quem per peccatum primi hominis humana natura decidit, & in quo remansisset nisi per diuinam misericordiam ab illo liberata fuisset. Hunc autem statum possibilem esse hinc patet quod potuisset Deus si voluisset, vniuersæ naturæ humanæ massam in eo peccati & damnationis statu relinquere, in quo per peccatum primi hominis constituta est; vnde, quando de illius per Christi gratiam reparatione scriptura loquitur, dicit factam illam fuisse ex Dei charitate, benignitate, misericordia, &c.

Status denique naturæ lapsæ & per Christum reparatæ ille est, in quo nascimur & in quo per Christi gratiam à peccato liberari, & salutem consequi possumus: in illo autem statu quamuis per baptismum reatus omnis peccati originalis penitus tollatur, remanet nihilominus in baptizatis concupiscentia seu fomes peccati, *Quæ cum ad agonem relicta sit* (vt loquitur Conc. Trid. Sess. 5. can. 5. *nocere non consentientibus, sed viriliter per Christi Iesu gratiam repugnantibus non valet: quin imo, qui legitime certauerit, coronabitur.*

SECTIO IV.

An & quaratione gratia, qua in statu innocentiae primo homini collata fuit, diuersa sit ab illa qua in statu naturæ lapsæ confertur.

Certum est. i. gratiam sanctificantem in statu innocentiae fuisse primo homini collatam, siue illam post
Q6
creati

creationem acceperit, siue, quod probabilius est, in ea creatus fuerit, vt docet S. Th. 1. p. q. 95. a. 1. de qua re tract. 4. supra cit. egimus.

Certum est 2. gratia actualis auxilium aliquod in statu innocentia fuisse homini necessarium, illumque solis arbitrij viribus iuste viuere, & in iustitia perseuere non potuisse. Ita docet passim S. Aug. praesertim lib. de corrept. & gr. c. 11. vbi dicit, primum hominem gratiam habuisse, in qua si permanere vellet, nunquam malus esset & sine qua etiam cum libero arbitrio bonus esse non posset.

Certum est 3. in pluribus differre gratia status innocentia, quam aliqui vocant gratiam sanitatis, à gratia status naturae lapsae reparatae qua vocant medicinalē, ac in primis in eo, quod omnis gratia medicinalis sit ex Christi Domini meritis, gratia vero sanitatis ex illis non sit, si eorum sententia vera sit, qui existimant, Adamo non peccante Filium Dei non fuisse incarnandum.

Deinde in eo, quod gratia medicinalis amplior sit & abundantior, quam gratia sanitatis, iuxta illud Christi Domini S. Ioan. 10. *Ego veni vt vitam habeant, & abundantius habeant*, vnde Apostolus Rom. 5. dicit, quod *vbi abundauit delictum, superabundauit gratia*; vbi enim grauior est miseria, ibi amplior misericordia; vbi maior inopia, ibi abundantior copia requiritur.

Præterea gratia sanitatis ad id tantum conferebatur, vt homo sanctitatem & innocentiam acceptam conseruaret; gratia vero medicinalis ad hoc, vt tum à variis & grauissimis peccati orig. & act. agitudinibus sanetur, tum vt sanatus à variis periculis (quæ siue interiùs siue exterius incurri possunt) præseruetur, tum etiã, vt in recuperata sanitate & sanctitate proficiat, & vsque in finem perseueret. Hancque tertiam vtriusque gratia differentiam fusè explicat S. Aug. lib. cit. de corrept. & gr.

Cum igitur hæc in confesso sint apud omnes, superest adhuc vna difficultas hic soluenda; an scilicet gratia sanitatis in eo præsertim differat à gratia medicinali, quod gratia

gratia sa
ro medic
possit. H
uinus in
Conciliij
tura la
illi dist
erat prop
gianism
Verum
dicendis
rum test
nus hoc
remus a
illam, q
ipsi ad a
tem lib
vel dan
lib. 50. h
testate re
quam ip
seducit
consentir
consilium
diare qu
cup par
scripsit
dixit D
non crea
arbitrio
& S. Ful
inter se
tum prin
mandato
ea libero
ser. 5. in
miam, s

gratiæ sanitatis homo si vellet, dissentire posset, gratiæ ve-
rò medicinali necessario assentiatur, nec ab illa dissentire
possit. Hanc vtriusque illius gratiæ differentiã affert Cal-
uinus in Antidoto Con. Trid. ad sess. 6. vbi in Patres illius
Concilij inuehitur, quòd dicentes hominem in statu na-
turæ lapsæ posse gratiam oblatam abiicere, & can. 4. posse
illi dissentire si velit; gratiæ medicinali tribuerent, quòd
erat proprium gratiæ sanitatis, ipsisque hac de causa l'ela-
gianismi notam inurit.

Verum falsitas huius dogmatis euidenter patebit ex
dicendis infra cap. 2. vnum hic tantum interim aut alte-
rum testimonium S. Augustini (cuius autoritate Calui-
nus hoc suum dogma propugnare maximè conatur) affe-
remus ad probandum ex mente illius S. Patris gratiam
illam, quæ in statu naturæ lapsæ homini tribuitur, nullam
ipsi ad agendum inferre necessitatem, eiusque volunta-
tem liberam, & indifferentem ad consentiendum Deo,
vel dæmoni relinquere; sic igitur loquitur S. ille Pater
lib. 50. homiliarum hom. 12. *Cum per Dei adiutorium in po-
testate tua sit, vtrum consentias diabolo, quare non magis Deo,
quam ipsi obtemperare deliberas? &c. Quare ad peccandum
sedueit Satanas? cum Deus posuerit homini in potestate non
consentire Satanae, &c. Dat quidem ille (diabolus scilicet)
consilium, sed Deo auxiliante nostrum est vel agere, vel repu-
diare quod suggerit. Et hom. 16. in tuo arbitrio Deus posuit
cui pares locum, Deo an Diabolo. Huic veritati sub-
scripsit etiam S. Hieronymus in cap. 49. Isa. cum
dixit Dei vocare est, & nostrum credere; nec statim si nos
non credimus, impotens est Deus, sed potentiam suam nostro
arbitrio derelinquit, ut iuste voluntas premium consequatur.
& S. Fulg. lib. de prædest. & gr. cap. 9. vbi dicit Deum
inter se & homines ita ordinasse, ut vocatione ipsius, bono-
rum principia sumeremus: vocati autem & illuminati viam
mandatorum eius, boni ingenij intelligentiã nosceremus, &
eo libero eligeremus vel relinqueremus arbitrio. S. item Bern.
ser. 5. in quadrag. potest, inquit, inimicus excitare tentationis
mulum, sed in te est, si volueris, dare seu negare consensum.*

Q

Cum

Cum igitur in his S. Augustini aliorumque SS. Patrum testimonijs agatur de homine in statu naturæ lapsæ, de illoque dicatur, quod à Deo adiutus; & auxilio gratiæ præuentus liber remaneat ad obtemperandum Deo vel diabolo, ad consensum tentationi dandum, vel negandum, ad bonum eligendum, vel relinquendum; inde infertur, secundum illorum mentem gratiam medicinalem aequè ac gratiam sanitatis, nullam inferre homini ad agendum necessitatem, illumque, si velit, posse gratiam illam sequi vel abijcere, & illi consentire, vel dissentire; ac proinde fictitiam esse illam differentiam quam Calvinus inter utramque gratiam in odium Conc. Tridentini uertere conatus est.

SECTIO V.

An gratia necessaria sit ad cognoscendum quodlibet verum.

Non agimus hic de necessitate gratiæ habitualis sanctificantis; certum est enim sine illa quodlibet verum cognosci posse, unde S. Aug. lib. 1. retractat. c. 7. retractat. id, quod dixerat lib. 1. Soliloq. c. 1. Deum non nisi mundos corde verum scire voluisse.

Quæstio igitur intelligi debet de necessitate gratiæ actualis ad cognoscendum quodlibet verum in statu naturæ lapsæ, de quo solo deinceps nobis agendum est: sunt autem veritates quæ ab homine cognosci possunt in duplici differentia, aliæ naturales, quæ vel ex objectis sensibilibus cognosci, vel naturali discursu intelligi possunt; aliæ supernaturales, ad quarum cognitionem neque per objecta sensibilia; neque per naturalem discursum perueniri potest. Rursum utriusque generis veritates sunt vel speculatiuæ vel practicæ; speculatiuæ sunt earum rerum quæ tantummodo cognoscendæ sunt, ut animam hominis esse immortalem; practicæ verò illarum quæ non solum cognoscendæ, sed & faciendæ sunt, ut

virtu-